

Voorstel aan de raad

Aan de gemeenteraad
Gemeente Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE Steenwijk

Steenwijk, 25-8-2015
Nummer voorstel: 2015/60

Voor raadsvergadering d.d.: 01-09-2015
Agendapunt: 10

Onderwerp:

Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl

Aan de raad van de gemeente Steenwijkerland wordt voorgesteld te besluiten:

Conceptbesluit:

1. vanuit een regierol, samen met gebiedspartners, te werken aan het Nationaal Park Weerribben - Wieden Nieuwe Stijl
2. in te stemmen met het Startdocument Nationaal Park Weerribben-Wieden Nieuwe Stijl en de hierin gepresenteerde werkbegroting van € 240.000
3. het College te verzoeken het kernteam hiertoe opdracht te geven conform bijgaande concept opdrachtbrief
4. de provinciale bijdrage van € 200.000 hiervoor beschikbaar te stellen
5. € 40.000 vanuit het TRAP-budget 2015 beschikbaar te stellen
6. eenmalig € 80.000 beschikbaar te stellen voor het programmamanagement en dit te dekken uit de hiervoor gereserveerde middelen uit de stelpost Nationaal Park uit de begrotingen 2015 en 2016
7. vanaf 2016 structureel € 40.000 vanuit het TRAP-budget te bestemmen voor de bestedingen in het kader van het Nationaal Park Weerribben Wieden.

Aanleiding

In het najaar van 2014 heeft de gemeente Steenwijkerland besloten de handschoenen op te pakken om een nieuw perspectief voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden te ontwikkelen. Eén en ander vloeide voort uit het besluit van Provinciale Staten van Overijssel om het Nationaal Park Weerribben-Wieden uit te dagen tot een vernieuwende en actieve rol in het gebied.

Inleiding

Voorafgaand aan deze besluitvorming heeft ons college in de zomer van 2014 overleg gevoerd met Gedeputeerde Staten. Dat heeft geleid tot afspraken en voorwaarden waaronder ons college bereid is het initiatief te nemen om samen met onze gebiedspartners te onderzoeken hoe de toekomst van het Nationaal Park Weerribben er uit kan zien. De provincie heeft de gemeente hiervoor ook een financiële bijdrage van € 200.000 beschikbaar gesteld. Overigens is in het onlangs gesloten coalitieakkoord van het nieuwe provinciale bestuur aangegeven dat de provincie weer wil inzetten op een verhoogd ambitieniveau voor de Nationale Parken. De provincie heeft daarbij wel de insteek dat voor het Nationale Park Weerribben Wieden de regierol blijft liggen bij de gemeente Steenwijkerland.

Om aan te geven hoe wij samen met het gebied willen onderzoeken hoe we het nieuwe Nationaal Park vorm kunnen geven, hebben wij een startdocument opgesteld. Dit document hebben wij met uw raad besproken tijdens de politieke markt van 16 december 2014. U heeft toen geoordeeld dat de voorgestelde aanpak nog onvoldragen was. U concludeerde dat ook u veel perspectief ziet voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden, maar u constateerde evenwel dat er in het gebied nog onvoldoende steun is voor het voorgestelde proces. U heeft besloten het voorstel terug te geven aan ons college en hebt ons opgedragen meer tijd te nemen voor het zoeken van draagvlak bij de betrokkenen in het gebied. Daarbij gaf u aan dat er ook meer duidelijkheid moet komen over de rol van de verschillende partijen, de aanpak van het proces en de inzet van middelen.

Draagvlak

Aan uw opdracht is gehoor gegeven door in eerste instantie een breed opgezette gebiedsbijeenkomst te organiseren waarvoor alle relevantie gebiedspartijen zijn uitgenodigd: ondernemersorganisaties, verenigingen van plaatselijk belang, terreinbeheerders, toeristische organisaties, rietsector e.d. Deze goed bezochte bijeenkomst is gehouden op 18 februari jl. in Ossenzijl. Het doel van de bijeenkomst was om vooral inhoudelijke vragen die in het gebied leven te benoemen en te verduidelijken. De discussie werd gevoerd aan de hand van vier centrale thema's:

- welke waarde heeft het Nationaal Park voor ons gebied en hoe gaan we die waarde gebruiken
- welke betekenis kan het Nationaal park hebben als toeristisch merk
- welke kansen en gevaren zien we
- hoe gaan we het Nationaal Park organiseren en hoe betalen we dat

De avond werd ook opgeluisterd met bijdragen uit andere Nationale Parken waar al meer ervaring is opgedaan met zelfsturing door gebiedspartners.

Vervolgens is er in groepen levendig gediscussieerd, met grote betrokkenheid van de deelnemers, waarbij er ruimte was om vragen te stellen en inzichten te delen. We mogen concluderen dat alle aanwezigen de bijeenkomst als zeer nuttig en inspirerend hebben ervaren. Er was veel enthousiasme om er samen de schouders onder te zetten.

Aan het eind van de bijeenkomst werd dan ook geconcludeerd:

- ja, we willen samen verder
- werk aan een gezamenlijke droom, visie, merk
- zorg voor een gedragen aanpak
- maak inzichtelijk wat de toegevoegde waarde is
- investeer toegevoegde waarde in het Nationaal Park

Met deze bijeenkomst waren niet alle vragen beantwoord, maar wel is er vertrouwen ontstaan dat de gebiedspartners er samen aan willen werken. Dat is de opgave voor het proces van het komende jaar.

Ook hebben wij willen leren van ervaringen van andere gebieden. Daartoe hebben wij op 10 en 11 april jl. een bezoek georganiseerd aan de Nationale Parken De Biesbosch en de Hoge Kempen. Met weer een breed samengestelde groep hebben we kennis kunnen nemen van de aanpak van met name de organisatieopzet en de financiering van deze Nationale Parken. Dit bezoek heeft meer inzicht gegeven in de mogelijkheden daarvan, maar ook wat valkuilen zijn.

Nadien zijn er met de kernpartners en plaatselijke belangen nog weer overleggen gevoerd om de opgedane inzichten te delen en vooruit te blikken op het nog komende proces.

Zelf heeft u op 5 juni jl. nog een bezoek gebracht aan de Rottige Meente in de gemeente Weststellingwerf, waar u kennis heeft genomen van de ontwikkelingen die daar spelen ten aanzien van een mogelijke aansluiting bij het Nationaal Park Weerribben-Wieden.

Wij zijn van oordeel dat met deze aanpak de gebiedspartners goed zijn meegenomen in zowel de inhoud van de opgaven als de stappen die daarvoor moeten worden gezet.

Het nu voorgestelde proces sluit ook precies aan bij de bestuursstijl die wij verwoord hebben in het collegeakkoord: ruimte en verantwoordelijkheid geven aan burgers, ondernemers en professionals uit het maatschappelijk middenveld in het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Aanpak.

Op basis van alle gevoerde gesprekken, discussies en overleggen van de afgelopen periode met de gebiedspartners, is door de partners een nieuw startdocument opgesteld waarin is beschreven wat we samen willen en hoe we het aanpakken. De partners hebben samen uitgesproken dat ze vertrouwen hebben in de voorgestelde aanpak en zich hieraan willen committeren. Zij willen zich in een kernteam verbinden en van daaruit het proces starten. Het startdocument Nationaal Park Weerribben-Wieden Nieuwe Stijl treft u als bijlage aan. Omdat uw raad nu nog eigenaar is van het proces wordt ook voorgesteld om het College het mandaat te geven formeel opdracht te verlenen aan het kernteam om het Nationaal park nieuwe Stijl te ontwikkelen. Daarmee wordt dan zichtbaar tot uitdrukking gebracht dat u de gebiedspartners gezamenlijk in beweging zet. Daartoe is een concept opdrachtbrief geformuleerd die ook als bijlage is bijgevoegd.

Overheidsparticipatie

In uw coalitieakkoord genoemd, en nadien uitgewerkt in ons collegeprogramma, 'verantwoord anders', geven wij aan een bestuursstijl na te streven waarbij wij de samenleving centraal stellen. We willen ruimte bieden voor de initiatieven uit de samenleving en willen kennis, ervaring en energie uit het gebied benutten. De voorgestane aanpak is een gebiedsproces dat hiermee in overeenstemming is. De gemeente draagt als regisseur bij aan het gebiedsproces, faciliteert dit en brengt daarnaast kennis en haar netwerk in.

Besluitvorming

Het kernteam gaat na besluitvorming door uw raad formeel aan de slag en werkt voorstellen uit op tal van deelonderwerpen. De voorstellen zullen medio 2016 aan de onderscheiden bestuurlijke partners worden aangeboden voor besluitvorming. Alle partners, inclusief de gemeente, zullen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid besluiten dienen te nemen over de nieuwe opzet voor het Nationaal Park. De nieuwe opzet zal ook een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid moeten zijn. Wij zullen uw raad tussentijds periodiek informeren over de vorderingen en stand van zaken.

Communicatie.

Nadrukkelijk zullen we veel aandacht besteden aan de communicatie met alle betrokkenen en belangstellenden voor dit onderwerp. Daarvoor zullen verschillende mogelijkheden worden benut. Er zal actief worden gecommuniceerd vanuit het kernteam. Hiervoor zal de website van het Nationaal Park een belangrijke rol spelen. Ook zullen 'social media' ingezet worden om naar de

bevolking de ontwikkelingen te melden. Onze partners zullen ook hun communicatiemogelijkheden naar hun achterbannen benutten.

Voorts zullen wij regelmatig op bezoek gaan, dan wel ons laten uitnodigen bij bijeenkomsten van organisaties om bij hun achterbannen verslag te doen van het proces en daar meningen te horen. Ook zullen er regelmatig gebiedsbijeenkomsten georganiseerd worden.

Financiën.

Kosten

Voor het proces om te komen tot het Nationaal Park Weerribben-Wieden nieuwe stijl zijn twee soorten kosten te onderscheiden. Allereerst zijn dat de kosten van mensuren die alle organisaties beschikbaar stellen om bijdragen te leveren aan het proces. De afspraak is dat alle partijen hier zelf voor verantwoordelijk zijn. Deze kosten worden derhalve niet nader geduid.

De tweede categorie kosten betreft de 'out of pocket'-kosten. Deze zijn te onderscheiden in de kosten voor het ontwikkelingsproces en kosten voor de reguliere activiteiten van het Nationaal Park (de winkel open houden). Voor de periode 2015-2016 is hiervoor een budget nodig van € 240.000,- (zie Startdocument).

Voorgesteld wordt dit deels te dekken uit de door de provincie beschikbaar gestelde middelen, zijnde € 200.000, en voor een andere deel uit het TRAP-budget 2015, zijnde € 40.000,-.

Met betrekking tot het TRAP-budget leggen wij u nog het volgende voor. Vanwege de overlappende agenda van het Nationaal Park Nieuwe Stijl en het reguliere toeristische beleid stellen wij voor om vanaf 2016 structureel € 40.000 vanuit het TRAP budget over te hevelen naar bestedingen in het kader van het Nationaal Park. Het jaarlijkse TRAP-budget omvat € 75.000. Uw raad heeft ons in 2009 gemandateerd om dit aan te wenden, gehoord het advies van de Stuurgroep Toeristische Ontwikkeling Steenwijkerland, voor kleinschalige innovatieve toeristische projecten die door samenwerking tussen diverse partijen zijn ontwikkeld. Wij stellen u nu voor een deel van budget (€ 40.000) buiten dit TRAP-kader te plaatsen en direct te besteden aan (toeristische) ontwikkelingen in het kader van het Nationaal Park. Het overige deel (€35.000) blijft binnen het bestaande TRAP-regiem.

Inzet gemeente.

De regierol die de gemeente neemt voor dit proces betekent dat er extra ambtelijke inzet nodig is. De gemeente neemt het programmamanagement op zich. Dat betekent dat de regie en leiding van alle procesonderdelen door de gemeente zullen worden gefaciliteerd. Daarnaast wordt de inzet van de betrokken beleidsvelden ingebracht. Gezamenlijk vraagt dit gedurende het proces een inzet van 2 fte. Uitgaande van de afspraak met de partners dat elke partij verantwoordelijk is voor de eigen inzet is een eigen oplossing nodig.

Voor 1 fte kan dekking worden gevonden binnen de bestaande formatie door herschikking van taken, voor de andere fte (€ 80.000) is eenmalig extra dekking nodig.

Wij stellen u voor de als stelpost voor het Nationaal Park opgenomen middelen voor 2015 en 2016, tezamen € 80.000, hiervoor aan te wenden.

Bijlagen bij het voorstel

- Startdocument Nationaal Park Weerribben -Wieden Nieuwe Stijl
- Concept opdrachtbrief van de raad aan de Kerngroep voor het Nationaal Park Weerribben-Wieden Nieuwe Stijl.

Ondertekening

De secretaris

De burgemeester

S.S. Weistra

M.A.J. van der Tas

Betrokken partijen

afdeling

REO

adviseur

Jan Boxum, , email: jan.boxum@steenwijkerland.nl

behandeld in raadscommissie

X ja, nl. 25 augustus 2015

☐ nee

Raadsbesluit

Steenwijk, 1-9-2015
Nummer: 2015/60

De raad van de gemeente Steenwijkerland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23-6-2015, nummer 2015/60;

b e s l u i t :

1. vanuit een regierol, samen met gebiedspartners, te werken aan het Nationaal Park Weerribben - Wieden Nieuwe Stijl
2. in te stemmen met het Startdocument Nationaal Park Weerribben-Wieden Nieuwe Stijl en de hierin gepresenteerde werkbegroting van € 240.000
3. het College te verzoeken het kernteam hiertoe opdracht te geven conform bijgaande concept opdrachtbrief
4. de provinciale bijdrage van € 200.000 hiervoor beschikbaar te stellen
5. € 40.000 vanuit het TRAP-budget 2015 beschikbaar te stellen
6. eenmalig € 80.000 beschikbaar te stellen voor het programmamanagement en dit te dekken uit de hiervoor gereserveerde middelen uit de stelpost Nationaal Park uit de begrotingen 2015 en 2016
7. vanaf 2016 structureel € 40.000 vanuit het TRAP-budget te bestemmen voor de bestedingen in het kader van het Nationaal Park Weerribben Wieden.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

A. ten Hoff

M.A.J. van der Tas